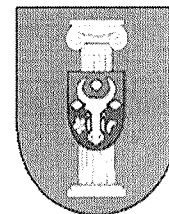

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 38/24

mun. Chișinău

11.04.2023

Inspector de integritate principal al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Doina Popovici, examinând materialele dosarului de control privind verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința doamnei Anna Orlovscăia, consilier în cadrul Consiliului raional Sîngerei, IDNP [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La data de 07.11.2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare Autoritatea*) a fost înregistrată sesizarea nr. 8728. Prin urmare, în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire, inspectorului de integritate [REDACTED]. În conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) și art. 27 alin. (6) lit. f) din Legea nr. 132/2016, la data de 11.01.2023, dosarul de control privind verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către doamna Anna Orlovscăia a fost repartizat aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire al sesizărilor, inspectorului de integritate Doina Popovici, dosar numărul 20230224001.

Potrivit sesizării, se solicită expunerea Autorității în legătură cu faptul că, doamna Anna Orlovscăia, consilier în cadrul Consiliului raional Sîngerei a participat la procedura de vot fiind în relații de rudenie cu persoana aleasă în funcția de vicepreședinte al raionului Sîngerei, [REDACTED].

La data de 07.12.2022, potrivit art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 552/17, în privința doamnei Anna Orlovscăia, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Este esențial de menționat faptul că, termenul de efectuare al controlului a fost prelungit în condițiile legii.

Prin scrisoarea nr. 04-17/8592 din 09.12.2022, recepționată conform avizului nr. DS8007736203AS la data de 15.12.2022, doamna Anna Orlovscăia a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

Potrivit datelor din sistemul informațional e-Integritate și Hotărârii Judecătorei Bălți sediu central, dosar nr. 3-391/2019 s-a dovedit că, doamna Anna Orlovscăia, deține calitate de consilier

în cadrul Consiliului raional Sîngerei, fiind subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016) sprijinit de prevederile Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală (în continuare Legea nr. 436/2006).

Conform informației din Registrul de Stat al Populației al Agenției Servicii Publice domnul [REDACTAT], IDNP [REDACTAT] este soțul doamnei Anna Orlovscaia, Act de căsătorie nr. [REDACTAT] din [REDACTAT].

Potrivit înscrisurilor din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese nr. 1 ținut de Autoritate din 25.06.2018 pentru înregistrarea subiecților menționați la art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, doamna Anna Orlovscaia nu a declarat Autorității conflicte de interese apărute în exercitarea mandatului de consilier raional cât și nu a informat despre abținerea acesteia în situații de conflict de interese real.

Prin răspunsul Consiliului raional Sîngerei nr. 325 din 17.01.2023, s-a confirmat faptul că doamna Anna Orlovscaia a participat la ședința Consiliului raional din 14.10.2022. De asemenea, prin răspunsul nr. 15 din 03.01.2023, s-a indicat că, la data de 14.10.2022 subiectul controlului a participat la luarea deciziei cu privire la alegerea Vicepreședintelui raionului Sîngerei și nu s-a abținut de la luarea deciziei, potrivit pct. 2 din Procesul-verbal nr. 5 al ședinței ordinare a Consiliului raional din 14.10.2022. Ca rezultat a fost emisă Decizia nr. 5/2 din 14.10.2022 cu privire la alegerea Vicepreședintelui raionului Sîngerei, domnul [REDACTAT].

În subsidiar este de reținut că, prin răspunsul nr. 15 din 03.01.2023 a fost remis și Procesul - verbal nr. 6 al ședinței extraordinare a Consiliului raional Sîngerei din 07.12.2022. Potrivit pct. 2 al acestuia, s-a examinat abrogarea Deciziei nr. 5/2 din 14.10.2022 și s-a supus votului o nouă decizie cu același subiect și obiect unde, doamna Anna Orlovscaia nu a participat la vot.

Luând în considerare că, subiectul controlului a participat la luarea deciziei cu privire la alegerea Vicepreședintelui raionului Sîngerei, domnul [REDACTAT], soțul acesteia, iar în cadrul Autorității nu a parvenit careva solicitări privind declararea conflictului de interese real sau notificări despre abținerea de la luarea deciziei, doamnei Anna Orlovscaia i-a fost solicitat expunerea punctului de vedere asupra participării la luarea deciziei menționate în favoarea soțului. Prin răspunsul nr. 132 din 09.01.2023 subiectul controlului a comunicat următoarele: „... La data de 14.10.2022 am aflat despre faptul că, [REDACTAT] (soțul) este propus să fie ales în funcția de vicepreședinte al raionului Sîngerei, fiind la ședința Consiliului raional Sîngerei. Din motivul că, fiecare cetățean al Republicii Moldova are dreptul de a participa la administrarea subiectelor publice nemijlocit am decis să particip la vot luând în considerare că alte candidaturi la această funcție nu a fost înaintată conform procedurii stabilite. Participarea mea la vot după părerea mea nu a adus beneficii personale pentru soț din motiv că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă precum și la protecția împotriva șomajului. Prin participarea la luarea deciziei nu am avut interese personale sau alte care au interes patrimonial, prin faptul lipsei acestora.... La cazul examinat am participat la vot pentru a asigura executarea drepturilor aprobate de Constituția Republicii Moldova și nu am avut nici un interes personal patrimonial. Mă oblig pe viitor, în caz că va apărea un conflict de interese real să mă abțin de participare la luarea deciziei în care am interese personale patrimoniale, persoane apropiate.”.

În primul rând este chintesental de menționat faptul că, prin respectare legislației privind conflictele de interese nu se îngrădește un drept oarecare și anume, după caz „dreptul cetățeanului la muncă și protecția împotriva șomajului” și ”fiecare cetățean al Republicii Moldova are dreptul de a participa la administrarea subiectelor publice”. În scopul evitării

admiterii conflictelor de interes, legiuitorul a stabilit norme restrictive pentru agenții publice întru creșterea încrederii societății în faptul că, entitățile și agenții publice își îndeplinesc misiunea în conformitate cu interesul public și nu în cel personal care vizează persoane ce le sânt apropiate. În acest sens, doamna Anna Orlovscaia a avut obligația de a declara conflictul de interes real în care se afla pentru a evita consumarea acestuia, or, de a se abține de la oricare acțiune/inacțiune ce ar genera consumarea conflictului de interes.

Mai mult de atât, privind afirmația „am participat la vot pentru a asigura executarea drepturilor aprobate de Constituția Republicii Moldova și nu am avut nici un interes personal patrimonial” este de reiterat că, respectarea regimului juridic al conflictelor de interes prin declararea acestora, or, abținerea în situațiile unor conflicte de interes reale nu limitează drepturile garantate. Prin declararea situației unui conflict de interes real însăși subiectul declarării își exercită atribuțiile funcționale. Interesul personal în situația unui conflict de interes real se manifestă și prin relațiile subiectului cu persoane apropiate după caz, soțul subiectului controlului domnul [REDACTAT].

Argumentele înaintate de către subiectul controlului, „la data de 14.10.2022 am aflat despre faptul că, [REDACTAT] (soțul) este propus să fie ales în funcția de vicepreședinte al raionului Sîngerei, fiind la ședința Consiliului raional Sîngerei”, au fost în opoziție cu materialele prezentate de către petiționar și Consiliul raional Sîngerei. Or, subiectul controlului conform Propunerii privind alegerea Vicepreședintelui raionului Sîngerei din 11.10.2022 a semnat propunerea candidaturii soțului pentru a fi ales începând cu data de 14.10.2022 până la expirarea mandatului Consiliului raional.

Pornind de la afirmația „participarea la luarea deciziei nu am avut interese personale sau alte care au interes patrimonial, prin faptul lipsei acestora, urmează a fi precizat faptul că, contrar declarațiilor, subiectul controlului în cadrul ședinței Consiliului raional din 07.12.2022 unde s-a decis abrogarea Decizia nr. 5/2 din 14.10.2022 cu privire la alegerea Vicepreședintelui raionului Sîngerei și luarea unei decizii similare ce ar evita starea unui conflict de interes, doamna Anna Orlovscaia prezentă la ședință s-a abținut de la vot.

Totodată este inerent de a scoate în evidență că, potrivit art. 49 alin. (3) din Legea nr. 436/2006, vicepreședinții raionului se aleg de consiliul raional, la propunerea președintelui raionului, conform procedurii prevăzute la alin. (1). În cazul în care candidatura propusă nu întrunește votul majorității consilierilor aleși, în termen de 8 zile se convoacă o nouă ședință în vederea efectuării votării repetate. Dacă și după votarea repetată nici una din candidaturile propuse nu întrunește votul majorității consilierilor aleși, în termen de 3 zile se organizează o votare suplimentară, în urma căreia se consideră ales candidatul care întrunește cel mai mare număr de voturi.

În conformitate cu **art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016**, conflictul de interes real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. Unde, prin **art. 2 din Legea nr. 133/2016**, definim interes personal, orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, iar

persoană apropiată - soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform **art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016**, subiectul declarării este obligat să informeze despre apariția unui conflict de interese real până la participarea la luarea deciziei, relatând despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului. Art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 stipulează că, consilierii locali sânt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Articolul 14 din legea menționată și anume, alin. (3) stipulează faptul că, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii și **alin. (4)** subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

De asemenea, potrivit **art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 436/2006**, consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii.

Art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 prevede că, în cazul constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese ca efect inspectorul de integritate **a)** încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică și **b)** după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Iar, **alin. (2)** al aceluiași articol, prevede că inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior; de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. Mai mult de atât, **art. 39 alin. (5)** din aceeași lege, prevede că la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În urma examinării materialelor acumulate se constată că, doamna Anna Orlovscăia, exercitând mandatul de consilier în cadrul Consiliului raional Sîngerei a participat la luarea

deciziei cu privire la alegerea Vicepreședintelui raionului Sîngerei, în cadrul ședinței Consiliului raional din 14.10.2022 având un interes personal care vizează persoane ce îi sînt apropiate, soțul domnui [REDACTAT] fiind influențată la exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului.

La etapa stabilirii măsurilor de sancționare a subiectului declarării pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, apreciind criteriile stabilite prin prisma art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016 și anume, faptul că doamna Anna Orlovșcaia nu a comis abateri similare anterior, inspectorul de integritate nu consideră oportun în speță, solicitarea încetării mandatului și aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică subiectului declarării.

Ținând seama de aceste constatări, pentru abaterile doamnei Anna Orlovșcaia, consilier în cadrul Consiliului raional Sîngerei, urmează ai fi aplicată sancțiunea contravențională conform prevederilor Codului contravențional.

Generalizând cele menționate supra și în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către doamna Anna Orlovșcaia, consilier în cadrul Consiliului raional Sîngerei prin nedeclararea și nesoluționare în termenul și modul stabilit al conflictului real și admiterea conflictului de interese consumat ca urmare a participării la luarea Deciziei nr. 5/2 din 14.10.2022 cu privire la alegerea Vicepreședintelui raionului Sîngerei, în cadrul ședinței Consiliului raional din 14.10.2022, prin care a fost ales vicepreședinte soțul acesteia domnul [REDACTAT].

2. Se aduce la cunoștința doamnei Anna Orlovșcaia actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău Strada Teilor 4.

Inspector de integritate principal

Doina POPOVICI